

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.4/2018/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2018. május 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt **I.r.** vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. október 16. napján kihirdetett KB.II.42/2016/12. számú ítéletét megváltoztatja.

I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 240 (kettőszáznegyven) napi tétel, napi tételenként 1.000 (egyezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A 240.000 (kettőszáznegyvenezer) forint pénzbüntetés megfizetésére 20 (húsz) havi részletfizetést engedélyez. Ha a vádlott az egy havi részlet megfizetését elmulasztja, akkor a pénzbüntetést, vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Az előzetes mentesítésre vonatkozó ítéleti rendelkezést **I.r.** vádlott tekintetében mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **I.r.** vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

Indokolás:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. október 16. napján kihirdetett KB.II.42/2016/12. számú ítéletével **I.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan elkövetett - közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 343. § (1) bekezdés c./ pont), ezért - halmazati büntetésül - 1 év - végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte. Rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtása esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Az **I.r.** vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól. **II.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki közokirat-hamisítás büntetében (Btk. 342. § (1) bekezdés c./ pont), ezért 180 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 180.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 18 havi részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Kötelezte az **I.r.** vádlottat 27.727 forint, míg a **II.r.** vádlottat 55.227 forint bünygyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a **II.r.** vádlott vonatkozásában tudomásul vette az ítéletet, míg az **I.r.** vádlott tekintetében a büntetés súlyosítása - a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés mellett pénzbüntetés kiszabása - végett jelentett be fellebbezést. Utóbb csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását. Kifejtett álláspontja szerint az előzetes mentesítés mellett kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés nem bír olyan érdemi visszatartó hatással, amely a rendőrség aktív állománya tekintetében is példaként szolgálhat a hasonló bűncselekmények

elkövetésétől való visszatartás eléréséhez. Utalt arra is, hogy álláspontja szerint nincsenek meg az előzetes mentesítéshez szükséges érdemességet megalapozó körülmények. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az I.r. vádlottat szabadságvesztés mellett pénzbüntetésre is ítélje, valamint - mivel arra érdemtelen - az előzetes mentesítését mellőzze.

Az ítélet kihirdetését követően az I.r. vádlott és védője enyhítésért fellebbeztek. A II.r. vádlott védője három napot tartott fenn a jogorvoslati nyilatkozat bejelentésére, és a törvényes határidőn belül fellebbezést nem jelentett be. A II.r. vádlott a részére kézbesített ítélet ellen a törvényes határidőn belül nem fellebbezett.

Az ítélet **II.r.** vádlott vonatkozásában 2017. november 10. napján jogerőre emelkedett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.979/2017/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítésekkel fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve kétséget kizáró módon állapította meg a történeti tényállást, amely a Be. 351. § (2) bekezdés c./ pontja alapján iratellenes, ezért részben megalapozatlan. Kifejtette, hogy nem a II., hanem az I.r. vádlott volt az, aki észlelte a jármű utasai között **tanú1** nevű magyar-ukrán állampolgár ismerősét. Rámutatott arra is, hogy a II.r. vádlott útiokmányának száma, valamint az útlevélében szereplő név és vízum lejárat dátuma is elírásra került. Álláspontja szerint helyesbítésre szorul a tényállás a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján azzal, hogy a valótlán adatot az I.r. vádlott a HERR rendszerben rögzítette. Megállapítása szerint e helyesbítésekkel és kiegészítéssel válik felülbírálatra alkalmassá a tényállás. A Főváros Fellebbviteli Főügyészség emellett kifejtette azt is, hogy a bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, okszerűen következtetett az I.r. vádlott bűnösségére és helyesen minősítette annak közbizalom elleni bűncselekményeit. Ugyanakkor tévedett a büntetés kiszabás során az elsőfokú tanács, mert nem vette figyelembe kellő mértékben az I.r. vádlott esetében a hivatali bűncselekmények jelentős tárgyi súlyát, ezért vele szemben eltúlzottan enyhe büntetést alkalmazott. Álláspontja szerint nem adta megfelelő indokát a bíróság annak sem, hogy mi okból részesítette előzetes mentesítésben az I.r. vádlottat. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az ítéletet változtassa meg, és az I.r. vádlottal szemben szabjon ki pénzbüntetést is és mellőzze a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól történő előzetes mentesítést.

Az I.r. vádlott védője utóbb csatolta az ügyészi fellebbezésre vonatkozó észrevételeit, és indítványát. Az ebben kifejtettek szerint a hivatali bűncselekmény jelentős tárgyi súlya nem hivatkozási alap. Érvelése szerint az ügyész pénzbüntetés kiszabását is indítványozta arra való hivatkozással, hogy a bűncselekmény vélhetően anyagi haszonszerzés céljából történt, de erre vonatkozóan adat, bizonyíték nem merült fel. Ugyanakkor becsatolta az I.r. vádlott munkaszerződését, aki hivatásos vadászként öt kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik. A gyermekek vonatkozásában csatolta a születési anyakönyvi kivonatokat is. Mindezek alapján indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását a tényállásra vonatkozó kiegészítéssel együtt.

A másodfokú nyilvános ülésen az I.r. vádlott védője perbeszédében az előterjesztett védelmi fellebbezést fenntartotta. Hivatkozott arra, hogy védence teljes körű beismerő vallomást tett, megbánást tanúsított, és nem öt, hanem hét kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik. Érvelése szerint a pénzbüntetés a felfüggesztett szabadságvesztés mellett eltúlzott, az anyagi haszonszerzés céljából történő elkövetést semmilyen adat nem támasztotta alá. Az előzetes mentesítés vonatkozásában megjegyezte, hogy annak alkalmazása hivatali bűncselekmény esetén sem kizárt. Rámutatott arra, hogy e rendelkezés mellőzése esetén védence elveszíti az egzisztenciáját, amely a

csaladját sújtja. Mindezek alapján az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta az ügyészi indítvánnyal egyező tényállás kiegészítés mellett.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán fenntartotta az enyhítés iránti fellebbezést, egyebekben csatlakozott a védőjéhez.

A bejelentett ellentétes irányú fellebbezésekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 349. § (1) bekezdése alapján az I.r. vádlott vonatkozásában bírálta felül, figyelemmel arra, hogy a II.r. vádlott tekintetében az ítélet jogerőre emelkedett. Ennek során megállapította, hogy a katonai tanács megsértette a Be. 278. § (1) bekezdésében írt rendelkezést, amikor több mint hét hónappal az ügy érkezése után intézkedett annak kitűzésére. Megállapítható azonban, hogy ez az eljárási szabálysértés nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására.

Az elsőfokú katonai tanács ugyanakkor a Be. 279. § (3) bekezdése alapján törvényesen folytatta le a II.r. vádlott távollétében az eljárást, amely egyebekben is perrendszerű. A szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat mérlegelési jogkörébe vonta. Az I.r. vádlott a tárgyaláson bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tett. Nyomozati szakban tett gyanúsítottai vallomásaiban még vitatta a szándékosság tényét. A II.r. vádlott pedig tagadó vallomást tett. A Be. 291. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú katonai tanács törvényesen ismertette a vádlottak nyomozás során tett vallomásait. Az elsőfokú bíróság a tényállás megalapozott megállapítása érdekében tanúkat is kihallgatott, köztük **tanú1-t** és a 2. számú tanút, akik alátámasztották az I.r. vádlott vád szerinti beismerő vallomását. Ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, köztük az NVSZ feljelentését, az ukrán fél részéről nyújtott tájékoztatást, valamint a HERR rendszer adatait és a szolgálati okmányokat. Az elsőfokú katonai tanács az általa kihallgatott I.r. vádlott bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomása, továbbá az azt kiegészítő, megerősítő tanúk vallomásai és az ismertetett iratok alapján a II.r. vádlott védekezésével szemben mérlegeléssel terhelő tényállást állapított meg ítélete 2. oldal utolsó bekezdésétől a 3. oldal 6. bekezdéséig. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a logika szabályai szerint értékelte a bizonyítékokat, indokolási kötelezettségének ítélete 3. oldal 7. bekezdésétől az 5. oldal 5. bekezdéséig maradéktalanul eleget tett.

A másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdésének a./ pontja alapján a tényállást a nyomozati iratok adatai és az I.r. vádlott nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján helyesbíti, illetve kiegészíti az alábbiakkal: Az ítéleti tényállás személyi részét azzal, hogy „**I.r. vádlott** szolgálati viszonya lemondással szűnt meg. Nős, hét kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik. Hivatásos vadászként 161.000 forint bruttó havi jövedelemre tesz szert.” Az ítélet történeti tényállását az ügyészi indítvánnyal egyezően helyesbíti, illetve kiegészíti az alábbiakkal: „Az I.r. vádlott észlelte, hogy a jármű utasa ismerőse” (ítélet 2. oldal utolsó bekezdés 4. sor). „**II.r. vádlott** nevére kiállított ... számú útiokmányt a HERR rendszerben valótlanul kilépőként rögzítette úgy, hogy az ukrán állampolgár II.r. vádlott nem volt jelen a kiléptetésnél” (ítélet 2. oldal utolsó bekezdés utolsó mondata). „A II.r. vádlott ukrán útiokmánya ... névre volt kiállítva, melyben a ... számú, 2014. július 17-én kiállított vízum 2014. július 21. és 2019. június 19. napja közötti időtartamban jogosította fel a II.r. vádlottat 90 nap Schengeni területen történő tartózkodásra” (ítélet 3. oldal 4. bekezdés). „Az I.r. vádlott megszegte a Rendőrség Határrendészeti Szabályzatáról szóló 8/2008. (OT.6.) ORFK utasítás 56. pont e./ alpontjában foglalt személyazonosítási kötelezettséget és a 187. pont g./ alpontjában írt rendelkezést, miszerint az átléptetést az utas jelenléte nélkül rögzíteni tilos” (ítélet 3. oldal 6. bekezdés).

Az előzőekben írt helyesbítéssel és kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálatá alapjául. Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett az I.r. vádlott bűnösségére és helyes az általa megállapított jogi minősítés is.

Az irányadónak tekintett tényállás szerint az I.r. vádlott útlevélkezelői szolgálata alatt a Rendőrség Határrendészeti Szabályzatáról szóló 8/2008. (OT.6.) ORFK utasítás 56. pont e./ alpontjában foglalt személyazonosítási kötelezettségét, továbbá a 187. pont g./ alpontjában meghatározott azon tilalmat megszegve, miszerint átléptetést az utas jelenléte nélkül tilos rögzíteni, 2015. szeptember 27-én, valamint 2015. december 04-én a II.r. vádlott távollétében határátlépést regisztrált, és annak adatait valótlannal a HERR rendszerben rögzítette, míg egy alkalommal az útiokmányban elhelyezte a beléptető bélyegző lenyomatát is annak érdekében, hogy a II.r. vádlott vízuma által lehetővé tett kereteken túli Schengeni területen történő tartózkodását leplezze. A fellebbviteli bíróság az elsőfokú bíróság ítélete 5. oldal 7. bekezdésében és a 6. oldalának 1. bekezdésében kifejtett jogi értékelő tevékenységével egyetért, ugyanakkor azt kiegészíteni tartja szükségesnek az alábbiak szerint.

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 323. § (1) és (3) bekezdés b./ pontja értelmében a közokirat olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő módon állított ki. A közokirat teljes bizonyító erővel bizonyítja a közokirattal tanúsított adatok és tények valóságát.

A Rendőrségről szóló 1994 évi XXXIV. törvény 91/K. és 91/L. §-a rendelkezik a határrendészeti adatkezelésről. E szerint a rendőrség a jogszerű tartózkodás időtartamának ellenőrzése, bűnüldözési és bűnmegelőzési célból a határrendészeti adatállományban kezeli (határellenőrzési regisztrációs rendszer, HERR) a harmadik országbeli állampolgárok személyes adatait, útiokmányának, vízumának számát, típusát és a határátlépés során használt gépjármű rendszámát a határátlépéstől számított öt évig. A rendőrség a határforgalmi ellenőrzése során az államhatáron átlépők által bemutatott okmányok, valamint a határátlépés során használt gépjármű adatait összeveti különösen a központi idegenrendészeti nyilvántartás, a körözési, az útiokmány, személyiadat és lakcím-, a közúti közlekedési nyilvántartás, az Schengeni Információs Rendszer, a szabálysértési nyilvántartási rendszer, az INTERPOL FIND hálózati adatbázis által elérhető nyilvántartások, továbbá a harmadik országbeli állampolgárok által bemutatott okmányok adatait és e személyek ujjnyomatát összeveti a Vízuminformációs Rendszer adataival, azaz adattári ellenőrzést hajt végre.

A határregisztrációs rendszer tehát, mint komplex nyilvántartás a benne feltüntetett adatok, bejegyzett tények fennállását és változását közhitelűen tanúsító közokirat; ezért a határátlépés valótlannal bejegyzése a HERR rendszerbe intellektuális közokirat-hamisítás.

A BH.2014.232. és a BH.2004.49. számú határozatokban kimunkált gyakorlat lényege szerint, ha az elkövető több közokirat tekintetében követ el hamisítást, és a közokiratok egymástól függetlenül önállóan is alkalmasak jogsérelem előidézésére, annyi rendbeli bűncselekményt kell megállapítani, ahány közokiratra nézve a bűncselekményt elkövették. A határőr (rendőr) útlevélkezelőnek az a magatartása, hogy az útlevelet valótlannal bejegyzéssel meghamisítja, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetettét valósítja meg.

A jelen ügyhöz kapcsolódóan tehát a közokirat hamisítás rendbelisége a különböző személyekhez kötődően az útlevelek számához igazodik. Ugyanakkor a határregisztrációs rendszerbe történő valótlannal bejegyzés - függetlenül az azonos idejű bejegyzések számától - további 1 rb. közokirat

hamisítás büntetnének a megállapítását vonja maga után. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor az I.r. vádlott elkövetői magatartását 2 rb. - ebből 1 rb. folytatólagosan elkövetett - a Btk. 343. § (1) bekezdés c./ pontjába ütköző közbizalom ellen bűncselekménynek minősítette.

Az ügyész súlyosítás érdekében előterjesztett fellebbezése nem megalapozott, ugyanakkor az enyhítést célzó fellebbezés alapos.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az I.r. vádlott tekintetében helyesen értékelte a bűnösségi körülményeket. Ugyanakkor enyhítő körülményként kell figyelembe venni a további időmúlást, hogy hét kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. Az enyhítő körülmények számára és súlyára tekintettel pedig a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés büntetés túl szigorú, nem felel meg a fellebbviteli bíróság gyakorlatának. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés d./ pontja, továbbá a (3) bekezdés alapján lehetőséget látott az I.r. vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabására, amely megfelelően szolgálja a büntetési célokat. A pénzbüntetés napi tételeinek számát 240 napban, az egy napi tétel összegét a törvényi minimumban határozta meg az I.r. vádlott anyagi teherbíró képességére tekintettel. A Btk. 50. § (4) bekezdése alapján 20 havi részletfizetést engedélyezett, a Btk. 51. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az átváltoztatásról.

A Btk. 100. § (1) bekezdésének a./ pontjára figyelemmel mellőzte az előzetes mentesítésre vonatkozó ítéleti rendelkezést, mert e törvény erejénél fogva áll be a mentesítés a pénzbüntetés esetén az ítélet jogerőre emelkedésének napján.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat helyes indokai alapján a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az I.r. vádlott tekintetében helybenhagyja.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2018. május 11.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k.
előadó bíró

. Belovai Henriette hb. százados s.k.
bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete **I.r.** vádlott tekintetében a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2018. május 11.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke